

SZÍNHÁZÉPÍTÉSZET

A zene lelke – Gors

multifunkcionális kultúrközpont és koncertterem, Rezekne, Lettország

Az idei évben Lettország fővárosa, Riga képviseli Európa Kulturális Fővárosát, de az eseménysorozat az egész országot komolyan megmozgatta. Annyira, hogy a keletlett tóvidéken, az ősi latgal népcsoport földjén, Rezekne városában 2013 májusában már el is készült a város és az egész régió kulturális életét meghatározó többfunkciós koncertközpont, a Gors.

A Gors egy kisváros nagyvonalú beruházása, de hatása az egész Baltikumra kiterjed, hiszen ehhez hasonlóan tökéletes hangzású koncertterem legközelebb Európa nyugati felén található. A rigai EKF vonzása önmagában nem indokolná ezt a nagyberuházást, de mögötte áll a latgal régió identitásának kifejezése a kultúra, a zeneművészet által. Mi sem mutatja ezt jobban, mint hogy a 2013. május végi megnyitó koncerten egy ősi helyi mese megzenésített performanszt latgal nyelven adták elő a váro-

si zeneiskola diákjai. A régiók Európájának koncepciója a rendszerváltozás után negyed századdal Lettországban otthonra talált.

A Gors építészeti szempontból is különleges minőséget képvisel, Rezekne vizuális környezetében egyedül jeleníti meg az élvonalbeli nyugati építészeti trendet. A tervezők, a lett Uldis Balodis és Daiga Bikse 2008-ban egy jeligés tervpályázaton nyerték el a megbízást. Az épület három tömbből álló, laza szerkezete finom kontrasztokból építkezik, ugyanakkor határozottan futó élei, a tömböket uraló átlók mozgalmassá, dinamikus hatást érnek el. A sok üvegfelület révén kívülről szinte teljesen átlátható, belül a lépcsőházak és a körbefutó folyosók körbe járhatóvá teszik. A külső homlokzaton szálerősített, mázas cementlapok váltakoznak az óriási, kicsit sötétített üvegpanelekkel, így a belső és a külső egy látványos térjáték által hol szétválik, hol összekapcsolódik, hol egymással transzparens viszonyban jelenik meg. A folyosók vörösesnarancs árnyalatú falai este ki-

vetülnek a külső környezetbe, mintha egy nem hallható zene ritmusára lüktetne az üvegfalak mögötti látvány. A külső homlokzat és a tető között megtörik a tömb egysége, finoman lebeg a tetőszerkezet az éles formák fölött. A tetőterasz nyáron előadásokra, koncertekre is alkalmas teret kínál. A központ neve, a Gors lett nyelven annyit jelent: „szellem”, „lélek”, és ez az épület vizuális megfogalmazásából is kiolvasható.

A három tömb hatemeletnyi magassága mindössze két szinten oszlik el: a földszinten a fogadótér mögött csak a zenekari árok és a liftek végpontja kapott helyet, fölötte, a második és harmadik szintet egy hatalmas nagyterem, egy kisterem, továbbá számos próbaterem és szemináriumi szoba, művészszoza, öltöző, illetve egy közös zenekari és kóruspróbákra alkalmas csarnok foglalja el. Az épület összterülete 11 000 négyzetméter, ezen jelentős hely jutott a földszinti üvegfalú előcsarnokban kiállítások, események befogadására is. A kulturális központ polgári es-

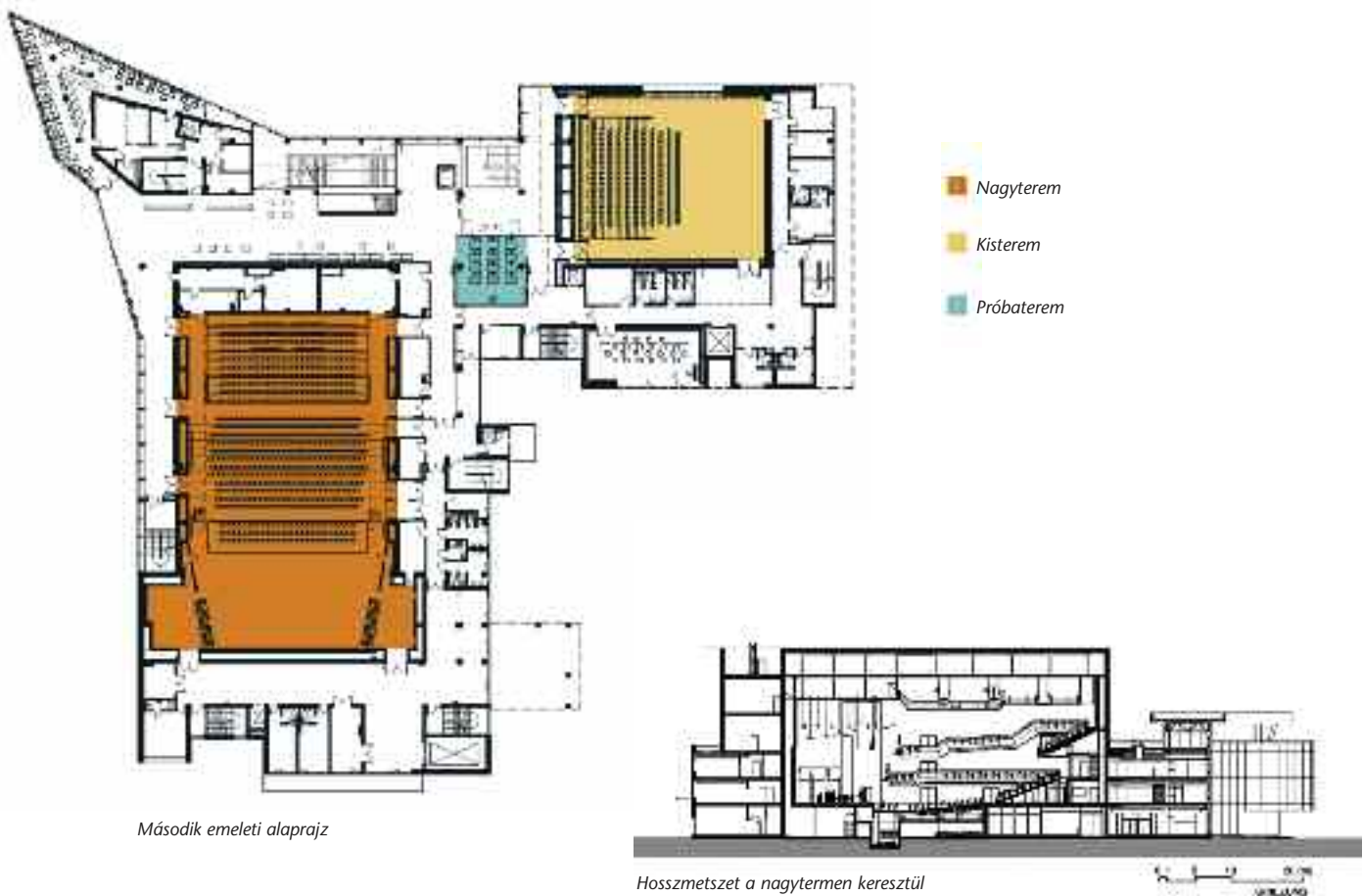
› küvők helyszíne is, hivatalos anyakönyv-vezetői hely, de egy éttermet és különböző gyerekjátászó helyiségeket is befogad. Igazi városi központ, két világszínvonalú zenei előadóteremmel felszerelve.

A kétszintnyi nagyterem 1000 ülőhelyet és 2500 állóhelyet számlál. A falak tónusa világos, itt nyírfa burkolat uralkodik. Tökéletes akusztikáját a mozgatható oldalfali és mennyezeti hangvető paneleknek köszönheti, ezeknek szögei variálhatók, hogy szükség szerint visszaverjék vagy elnyeljék a hangokat. Az oldalfalakon merev és mozgatható lamellák váltják egymást. A jó hangzás érdekében még a székek tervezése is akusztikai paraméterek szerint történt. A két koncertte-

rem kialakításában a svéd Akustion cég segített a lett szakembereknek. Szorosan együttműködtek az építészekkel, már a tervezés kezdetétől belefoglalták a kialakításba a rendkívül flexibilis akusztikai tulajdonságokat célzó koncepciót, hogy mind a nézőtérben, mind a színpadon a legjobb hangzás jöheszen létre. Ráadásul, mivel mindkét koncertterem a legkülönbözőbb műfajú zenei eseményeket befogadja, ezek mindegyikének meg kell felelni: a szólóesteknek, kamarakoncerteknek éppúgy, mint a nagyzenekari, opera-, balett-, vagy popzenei rendezvényeknek. A nagyterem felszerelését két Steinway nagyzongora egészíti ki. A koncertek látványvilágát a Barco HDX-W18 projektora

szolgáltatja, ez a 12 méter széles vászonra, a koncertek háttérfüggönyére magas tisztaságú, nagy felbontású képet vetít, akár +75%-os környezeti fénykibocsátás mellett is. Ez az első intézmény a Baltikumban, ahol a Barco cég high-quality projektort fix beépítésben alkalmazzák. A kisterem színeit intímebb, sötét tónusok köré komponálták a tervezők: sötétszürke falak – itt is mozgatható hangvető panelekkel –, a padló burkolata sötétebb fa. A teremben egy 3D vetítőberendezés is helyet kapott, így moziként is funkcionál.

Az építkezéssel a Gors környezete is megújult: a 3,5 hektáros területet bazaltburkolat és újonnan telepített zöldfelület fedi, a bejárat előtti, padlóból induló szökőkutak vízjáté-

Második emeleti alaprajz

Hosszmetszet a nagyteremen keresztül

ka ragyogó vízfelületet ad, ritmusa egy zenei kompozíciót imitál, éjjel színes megvilágítást kap. A téren 170 férőhelyes parkoló jött létre, ez nemcsak a kulturális központot, de a közeli belvárost is kiszolgálja. A folyópartra kreatív tájépítészeti elemek kerültek, a Gors körül széles teraszlépcsők futnak, a városközpont felé új sétálóutca vezet.

Lettország, sőt az egész Baltikum első igazi világszínvonalú koncertterme egy régió kulturális identitását hangsúlyozza, azt a tényt, hogy a latgal hagyományok legelső sorban a kultúrában maradtak fenn. És maga a koncertterem az ékes bizonyíték arra, hogy a következő felvirágzást is a kultúrától várják. A Gors bekapcsolja Lettországot az európai

koncertturizmusba, és ezzel növeli az ország európai identitását is. Ahogyan Vestards Šimkus lett zongoraművész fogalmazott a koncertközpont megnyitásakor: Lettországból először szólal meg a klasszikus zene úgy, ahogy szólnia kell, és először hallható úgy, ahogy hallani kell.

Götz Eszter

DiGiCo
Digitális pult csereprogram 2014

DiGiCo digitális keverőpultjának árába beszámítjuk régi analóg vagy digitális pultját
bővebb információ: info@chromasound.hu

 chromasound